

מִסְכֵּת א צִיצִית

מִסְכֵּת צִיצִית

סגלת סיום מסכת ציצית לסעדת יום השנה [יום הזכרון], לעלוי נשמת יקיריכם

בו יבאר עצה נפלאה איך להפוך כל סעדה של ימות החל, ובפרט סעדת יום השנה [יום הזכרון - יורצית - יארצית] של הנפטר, לסעדת סיום, שהיא כידוע סעדת מצוה - וזה על ידי עשיית סיום מסכת ציצית לפני שאוכלים או שותים, כמו שנהג הצה"ק בעל השל"ה זי"ע, שהיה לומד קודם שטעם בלום, (למד) מסכת פלה, כי קלה, והוא לא היה רוצה להנות מהעולם הזה בלא סעדת מצוה כמו סיום מסכתא, או ברית מילה, או סעדת ארוסין ונשואין ולא כל יומא אתרחש נשואין, לכן למד כל יום מסכת פלה. וכן נהגו הרבה צדיקים כמו הצה"ק רבי ר' מרדכי מנדבורנא זי"ע, ועוד:

ידוע מהספרים הקדושים שעל כל תענוג בעולם הזה, שלא בקדשה (הפונה לתענוג לשם הנאת עצמו ולא לשם שמים) צריך האדם לאחר פטירתו לעבר חבוט הקבר - כדי להסיר את הסטרא אחרא שדבקה בו, וזה כדי לאפשר לנשמה להשתחרר מהגוף ולעלות, ולכן כדי להתקדש ולמנע עד כמה שנתן את חבוט הקבר בגין תענוג שלא לשם שמים, נהגו צדיקים לאכל מאכלים שהם רק במסגרת סעדות מצוה, כמו סעדת סיום מסכת, ברית מילה, פדיון הבן, נשואין וכו', וכי בסעדת מצוה האדם מוגן והסטרא אחרא לא יכולה לדבק בו, לכן החדיוש הוא שסדרנו ללמד מסכת ציצית לפני כל סעדה של חל, ובפרט לסעדת אזכרה (יורצית) ליום השנה של יקירכם - ובכך סעדת היורצית מתקדשת למצוה ועושה עלוי גדול לנפטר, ובפרט יש מעלה בלמוד מסכת זו, העוסקת ב"קדשים תהיו" ורומזת לזכרון כל מצוות התורה והיא מסכת קצרה בת 22 פסקאות - שרומזת לכיב האותיות של התורה הקדושה שמהן נארג עולם המלבוש העליון, שמלבוש הציצית כנגד עולם המלבוש.

הרוצה לעשות סעדתו סעדת מצוה כל ימי השנה, ילמד מסכת ציצית, או שאר מסכתות קטנות, כמו מסכת פלה ועוד, וזה שוה לכל נפש שיכול כל אדם ללמד מסכת זו בנקל במשך כמה דקות, ויהא לו בכל סעדה שאוכל - סעדת סיום מסכת, ויזכה בזה לבחינת קדשת האכילה שכל האכילה מתקדשת. וכן בשניות תקון לנשמה ביום השנה [האזכרה] של הנפטר [יארצית], וכן יכול לעשות סיום מסכת כשעולה לציון ביום ההולא, כמו שאמרו חז"ל שצריך לכבדם בחניהם ובמותם (קדושין ל"א). ושותים י"ש ביום הזכרון אחר התפלה, לשמחת עלוי הנשמה

לשמוע 26.000 דרשות בכל
מקצועות התורה בקו שומרי החומות
072-33-72-978

לקבלת ספר מסכת ציצית הארוך והקצר מפעל הזוהר העולמי 0527-65-1911

למסכת זו יש כח סגלי עליון להעלות ולרומם את האדם לזכר את כל מצוות ה'

ולהיות קדוש לאלקיו ולהיות מקבל פני שכינה

[המשך מדף א'] : **החסידים חונגים את יום הזכרון של צדיקיהם ועושים אותו ליום הלולא**. ויש מהם שנוהגים בן גם ביום הזכרון של אבותיהם, באמרו כי ביום זכרון תעלה נשמת המתים למדרגה רמה בגן עדן (עיי נשמת חיים ח"ב כ"ז, מקורי המנהגים סי' צ"ח). **ושותים יין שרף ביום הזכרון אחר התפלה, לשמחת עלוי הנשמה**. ויש האומרים להפך: כי ביום זה רע מזלם, לפיכך שותים יי"ש ואומרים "**לחיים**", **להיטיב המזל** (מנהגי בית יעקב סי' קכ"ד). **ומה טוב לנשמה שבכל השנה הראשונה עושים כל הילדים והנכדים סיום מסכת לפני הסעודה, לטובת נשמת האב-האם זקנו וכו'. ובזה יקימו וכבוד עשו לו במותו** (דחייב ל"ב) - מלמד שהושיבו ישיבה על קברו (בי"ק ט"ז): ופירש"י לעסק שם בתורה ביום מותו. ובמסכת יבמות (קכ"ב). מביא רש"י **מתשובות הגאונים**: מצאתי... **יום שמת בו אדם גדול קובעים אותו לכבודו, ומדי שנה בשנה כשמגיע אותו יום מתקבצים תלמידי חכמים מכל סביבו, ובאים על קברו עם שאר העם, להושיב ישיבה שם, ואין לך ישיבה גדולה מזו שכל הבנים והנכדים גומרים כל יום של השנה הראשונה ועושים כל יום סיום מסכת** (וכך ראוי לנהוג בכל שנה ביום הירוציטי).

ואם ירגיל האדם עצמו בהנהגה זו למשך תקופה **שכל סעודותיו תהיינה רק מסעדת מצוה, יראה בחוש איד שמתעלה ומתקדש בזה**, היות שגופו דמו ובשרו נזונים וגדלים מאכילות קדושות בסעדת מצוה, הרי הוא מוכן בזה את הנפש הבהמית ונצל מאחזות הקלפות הנאחזים באכילה שמהם כל יצר הרע, שפחו להכנס לאדם ע"י תפיסתו באכילת התר של קלפת גנה, וממילא ישתנו ויתעלו כל מהות מדותיו ומחו ודעתו והשגותיו בקדש, ויפתחו לבו ושכלו לעבודת הש"ת להשגת התורה הקדושה, **שהכל תלוי ועומד על דרגת קדשת האכילה שאוכל האדם, וכמו שהאריכו כל ספרי היראה והחסידות, וכל זה מסגלת כל מסכתא ובפרט מסכת ציצית העוסקת בענין שפתבה עליו התורה הקדושה שמשגל להביא האדם להזהר בלאו של "ולא תתורו אחרי לבבכם" ול"והייתם קדשים לאלהיכם"**. וידוע מהספרים הקדושים שבחלק התורה הקדושה של כל מצוה ושל כל יו"ט וכדומה מנחים כל סגלות אור המצוה, ואם בן בודאי **שיש בלמוד מסכת זו כח סגלי עליון להעלות ולרומם את האדם לזכר את כל מצוות ה', ולהיות קדוש לאלקיו ולהיות מקבל פני שכינה**. (ים החכמה).

סיום מסכתות קמנות, כמסכת סופרים או מסכת כלה, נחשב סעודת מצוה. וכן חומש אחד או נביא אחד, אך רק המסיים עצמו רשאי לאכול בשער. (יבי"א ח"א סי' כו אות י')

יוצא לאור כ"ט מרחשון תשפ"א, יומא דהלולא של כ"ק אדמו"ר אבי מורי הגה"צ רבי ישעיה זאב בן הגה"צ רבי משה אליהו גרוס זצ"ל

סיום מסכת ציצית

הָדָרוּ עֲלֵךְ מִסְכַּת צִיצִית וְהִדְרֵךְ עָלוּ. דַּעֲתוּ עֲלֵךְ מִסְכַּת צִיצִית וְדַעֲתוּ עָלוּ. לֹא נִתְנָשִׂי מִנָּךְ מִסְכַּת צִיצִית וְלֹא נִתְנָשִׂי מִן לֹא בַעֲלָמָא הָדִין וְלֹא בַעֲלָמָא דְאֵתִי: (ג' פנמים) יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא תוֹרַתְךָ אֲמֻנָתֵנוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְתֵהָא עִמָּנוּ לְעוֹלָם הַבָּא. חֲנִינָא בַר פֶּפְא רְמִי בַר פֶּפְא נַחְמוּן בַר פֶּפְא אַחֵאי בַר פֶּפְא אַבְא מְרִי בַר פֶּפְא רַפְרָם בַר פֶּפְא רְכִישׁ בַר פֶּפְא סוּרְחַב בַר פֶּפְא אֲדָא בַר פֶּפְא דְרוּ בַר פֶּפְא. הָעֵרַב נָא, ה' אֱלֹקֵינוּ, אֵת דְּבָרֵי תוֹרַתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפּוֹת עֲמָךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְהִיָּה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצָאֵינוּ (וְצִאֲצָאֵי צִאֲצָאֵינוּ) וְצִאֲצָאֵי עֲמָךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל, כְּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׂמָךְ וְלוֹמְדֵי תוֹרַתְךָ לְשִׁמְךָ. מֵאִיבֵי תַחֲכַמְנֵי מְצוֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי: יְהִי לְבִי תָמִים בְּחֻקֶיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוּשׁ: לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח פְּקוּדֶיךָ כִּי בָם חִיֵּיתֵנִי: בְּרוּךְ אַתָּה ה' לְמַדְנֵי חֻקֶיךָ: אָמוֹן אָמוֹן אָמוֹן סֵלָה וְעַד.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵינוּ שֶׁשְּׁמִיתָ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שְׁמִיתָ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת. שְׂאָנוּ מִשְׁפִּימִים וְהֵם מִשְׁפִּימִים: אָנוּ מִשְׁפִּימִים לְדְבָרֵי תוֹרָה, וְהֵם מִשְׁפִּימִים לְדְבָרִים בְּטִלִּים. אָנוּ עֲמִלִּים וְהֵם עֲמִלִּים. אָנוּ עֲמִלִּים וּמְקַבְּלִים שְׂכָר, וְהֵם עֲמִלִּים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שְׂכָר. אָנוּ רְצִים וְהֵם רְצִים: אָנוּ רְצִים לַחֲיֵי הָעוֹלָם הַבָּא, וְהֵם רְצִים לְבָאֵר שַׁחַת, שְׁנֶאָמַר (תהלים נה, כד): וְאַתָּה אֱלֹהִים תוֹרְדִם לְבָאֵר שַׁחַת אֲנִשֵּׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יִחַצּוּ מֵיָהֵם וְאֲנִי אֲבִטַח בְּךָ.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵי, כְּשֶׁשׁ שְׁעוֹרַתֵּנִי לְסִיָּם מִסְכַּת צִיצִית כּוּ תַעֲזֹרֵנִי לְהִתְחִיל מִשְׁכִּיתוֹת וְסִפְרִים אַחֵרִים וְלְסִיָּמָם, לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשִׁמּוֹר וּלְעִשׂוֹר וּלְקִיָּם אֵת כָּל דְּבָרֵי תַלְמוּד תוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה. וְזִכּוֹת כָּל הַתְּנָאִים וְאֲמוּרָאִים וְתַלְמִידֵי חֲכָמִים יַעֲמוּד לִי וְלְזֹרְעֵי שְׂלָא מְיוֹשׁ הַתּוֹרָה מִפִּי וּמִפִּי זֹרְעֵי זֹרְעֵי עַד עוֹלָם, וְתַתְּקֵם בִּי (משלי ו, כב): "בַּהֲתַלְכְּךָ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשֶׁכֶבֶךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ וְהַקִּיצוֹת הִיא תִּשְׁיַחֲדֶךָ", (שם ט, יא): "כִּי בִי יָרְבוּ יָמֶיךָ וְיִוָּסִיפוּ לְךָ שָׁנוֹת חַיִּים", (שם ג, טז): "אֲרַךְ יָמִים בְּיָמִינָה, בְּשִׂמְאֵלָה עֹשֶׁר וְכָבוֹד", (תהלים כט, יא): "הִ' עוֹ לַעֲמוֹ וְיָתּוֹן ה' יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם".

קדיש של סיום מסכת

וְתַגְדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמָה רַבָּא בַעֲלָמָא (אמן) דִּי הוּא עֵתִיד לְאַתְחַדְתָּא, וְלֹא חֲתָאָה מִתִּיא, וְלֹא אֲסָקָא וְתַהוּן לַחֲיֵי עֲלָמָא, וְלִמְבָנָא קִרְתָּא דִּירוּשָׁלַם, וְלִשְׁכַּלְלָא הֵיכְלָה בְּגִיָּה, וְלִמְעָקֵר פּוֹלְחָנָא נּוֹכְרָאָה מִן אֲרֵעָא, וְלֹא תִבָּא פּוֹלְחָנָא דִּי שְׂמִיא לְאַתְרָה, וְנִמְלִיד קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא בְּמַלְכוּתָהּ וְיִקְרָה וְיִצְמַח פּוֹרְקָנָה וְיִקְרַב מְשִׁיחָה (אמן) בְּחִיָּכּוֹן וּבְיוֹמִיכּוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבְזָמָן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמוֹן יְהִי שְׁמָה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלָם וּלְעָלְמֵי עָלְמָיָא. יְתַבְרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשָּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמָה דְקָדְשָׁא. בְּרִידָה הוּא. לַעֲלָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא וְתַשְׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא דְאִמְרֵנוּ בַעֲלָמָא. וְאִמְרוּ אָמוֹן.

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל מֵאן דְּעָסְקִין בְּאוּרֵיתָא, דִּי בְּאַתְרָא קְדִישָׁא הָדִין וְדִי כָּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לַהוּן וּלְכוּן שְׁלָמָא רַבָּא, חֲנָא וְחֻסְדָּא וְרַחֲמִיו, וְחִיּוֹ אֲרִיכּוֹ וּמְזוּנֵי רּוּיְחִי, וּפּוֹרְקָנָא, מִן קַדָּם אַבוּהוֹן דְּבִשְׂמִיא וְאֲרֵעָא, וְאִמְרוּ אָמוֹן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׂמִיא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמוֹן. עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמוֹן.

לע"נ רוה-שושנה בת יעקב ישראל, זאב-ויילי בן אריה-לאון, יוסף בן ויטלי, לאון בן רחל, אסתר בת רחל, רחל בת דינה, חיה-עטי בת משה, יעקב ישראל בן חיים, אנה בת מרדכי, יצחק בן ברטה, יצחק בן אסתר, ויטלי בן יוסף ת.נ.צ.ב.ה.
לרפואה שלימה מיכל בת אסתר. להצלחה ולתשובה שלימה ל: בלה-שירי, דנה-דבורה ומיכל בנות אסתר, זרע של קיימא וכל הישועות.

סיום מסכת ציצית [לקצת מצוה] הרינו לומד לטובת נשמת פלוני בן פלוני? ז"ל
מַסְכַּת צִיצִית

- א. **הכל חיבין בציצית, רבי שמעון פוטר בנשים מפני שהזמן גרמא** [שכל מצווה שיש לה זמן נשים פטורות, וציצית זמנה רק ביום] (ופלגי האם חובת מצוות ציצית גם בלילה).
- ב. **כל קטן שהוא יודע להתעטף בציצית** [לאחר העיטוף - שתי ציציות לפניו ושתי ציציות לאחוריו], **אביו עושה לו ציצית.**
- ג. **טלית** [בגד בגודל] **שהוא מכסה ראשו ורבו** [של קטן בן ט' שנים] **חיבת בציצית.**
- ד. **וסדין** [של פשתן שמתעטף בו ביום], **בית שמאי פוטרין ובית הלל מחיבין** (דפליגי האם חותר שעטנו בציצית - שהבגד פשתן והציציות צמר).
- ה. **אפקרסין** [בגד שהיו מכסים בו את הראש ויורד לשני צדדי הפנים, ויש אומרים בגד הסמוך לגוף] **פטורה, ורבי עקיבא אומר: חיבת.**
- ו. **טלית כפולה** [שקיפל אותה ללא תפירה ועשה לה ארבע כנפות כשהיא מקופלת] **חיבת בציצית, ר' שמעון פוטר** (שסובר שאם יפתח הבגד נמצאות הציציות באמצע, ומצוות ציצית לשימם על כנפי הבגד).
- ז. **טלית** [בגד] **שכולה תכלת חיבת בציצית.**
- ח. **קר שעשאו סדין** [להתעטף בו ביום], **וסדין** [של לילה] **שעשאו טלית** [בגד], **הרי אלו חייבין.**
- ט. **כסות** [בגד] **הלילה ופרסי** [סדין] **המטה הרי אלו פטורין מן הציצית. והטריגון והפילגס ופוכלתרין וארביקוה ואנטנה** [כל אלה מיני בגדים שאין להם ד' כנפות] **הרי אלו פטורין. זה הפלל: כל שאין לו ארבע כנפים פטור מן הציצית.**
- י. **מצות ציצית, בית שמאי אומרים: ארבע חוטין** [שמים בחור הכנף וכופלין לשמונה] **של ארבע אצבעות** [אורך], **ובית הלל אומרים: שלוש חוטין של שלוש אצבעות. אמר רבי יוסי בר יהודה: אף כשאמרו בית הלל שלוש של שלוש, קרובים להיות דברי אלו מדברי אלו** [בגודל אורך החוטים, שאצבע לבית הלל הכוונה לאצבע האגודל].
- יא. **שייר את התכלת ולא שייר את הלבן, את הלבן ולא את התכלת** [שעשה הכל לבן או תכלת], **מעבב, שהתכלת והלבן מעבבין זה את זה, רבי אומר: אינן מעבבין** [בגמי מנחות ח: גרסינן רבי אומר מעבבין וחכמים אומרים אינן מעבבין].
- יב. **ארבע ציציות מעכבות זו את זו מפני שכלן מצוה אחת הן, רבי ישמעאל אומר: ארבע מצות הן.**
- יג. **הציצית נתנה בתוך ג' אצבעות של כנף** [משפת הבגד], **יתר מאפן פסולה** [דלא מקרי כנף].
- יד. **נתנה בפתיל** [על חוטים שיוצאים בסוף הבגד], **פסולה, בין טפח** [שפת הבגד] **לפתיל** [לחוטים, שהיו עושים תפירה בחוט עבה וחזק שלא יקרע הבגד, ואם על תפירה זו את הציצית] **כשרה, ורבי אליעזר בן יעקב פוסל.**
- טו. **קצצה** [את כנף הבגד - בתוך ג' אצבעות] **וחיברה, כשרה, ורבי מאיר פוסל. עשאה בכפי עצמה** [שעשה כנף - בן ג' אצבעות וחיברו], **כשרה.**
- טז. **הלוקח טלית מן העובד כוכבים ומן הכותי ומצא בה** [ציצית תכלת] **תכלת, הרי זו פסולה, ומשל ישראל הרי זו פחזקתה** [שעשאה לשם מצוות ציצית].
- יז. **טלית שנטלה אחת מציציותיה** [כלומר מכנסותיה, ואע"פ שנפטרה מחובת ציצית שהרי אין לה ד' כנפות], **אוחז בה ויוצא** [מסתיר את הכנף שניטל כדי שלא יחשדו בו שלא שם ציצית בכל ארבע הכנפות], **נטלו שתיים, מכסה כמין טריגון** [מסתיר שתי כנפות ונעשה הבגד בצורת משלש], **נטלו שלוש אסור לצאת בה.**
- יח. **אין מתירין ציצית על המת. אבא שאול בן בטנית אומר: מתו, אבא אמר לי, כשאמות התו לי ציציות שיש בה משום קדשה, וחכמים אומרים: אין בה משום קדשה, אלא עושה אותה תכריך למת ומרדעת לחמור.**
- יט. **הצובע טלית לעצמו, אם (לכסות) [לנשות] בה** [שצבע שלא לשם מצות ציצית] **הרי זו פסולה.**
- כ. **צבעה** [בחילזון, אפילו] **ארבע וחמשה פעמים** [מעל צבע אחר] **פסולה, שאין צובעין תכלת אלא בחלזון** [ויש גורסים כשרה ופירושו אם צבע בחילזון ארבע וחמש פעמים וכולם לשם צביעה, כשירה].
- כא. **חלזון למה הוא דומה? בריאתו** [צורתו] **דומה לדג, וגופו דומה לרקיע. ואינו עולה אלא (לשבע) [לשבעים] שנים, לפיכך דמיו ביקר.**
- כב. **המוצא תכלת אף על פי שהיא שזורה פסולה, שאין לוקחין תכלת אלא מן הממחה** [שחוששין שעשאה שלא לשמה].